ОСОБЛИВОСТІ ТА ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ СИНДИКОТИВНОГО КРЕДИТУВАННЯ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

асис. **Абрамчук М. Ю.,** *студент* **Редкач Т.Г.**

В умовах світової фінансової кризи національні ринки капіталу значно знизили пропозицію кредитних ресурсів, що негативно впливає на розвиток економіки. У зв'язку з цим зростає попит на синдиковані позики міжнародних фінансових організацій.

Об'єктивна потреба в залученні великого обсягу фінансових ресурсів в Україні зумовлює активізацію використання синдикованих позик із метою розвитку всіх елементів економічної системи. Ступінь розвитку синдикованого кредитування як одного з важливих елементів кредитного ринку є запорукою розширення обсягів фінансування місцевих компаній та підвищення темпів економічного розвитку в цілому у країні.

Велика кількість синдикованих кредитів залучається за сприяння міжнародних фінансових організацій, найактивнішу участь серед яких у цьому процесі беруть Міжнародна фінансова корпорація і Європейський банк реконструкції та розвитку. Значна частина проектів МФО спрямована саме на розвиток промисловості, інфраструктури, транспортних мереж тощо.

Розвиток ринку синдикованого кредитування в Україні значно відстає (див. рис.) від розвитку ринків сусідніх країн (0,1-3,6 млрд дол. протягом 10 років). При цьому, лідером по залученню синдикованих позик на даний період часу є Росія (у 2007 - 62,7 млрд дол.).

Синдиковане кредитування базується на наступних основних принципах:

- спільна відповідальність - синдикат (пул) кредиторів повинен виступати стосовно позичальника як єдина сторона. Кредитори повинні нести спільну відповідальність перед позичальником, а він - перед усіма ними одночасно;
- рівноправність кредиторів - жоден з банків не повинен мати переваг при стягненні боргу, а всі кошти, що надходять для погашення кредиту або від реалізації забезпечення, варто ділити між ними пропорційно наданої кожним сумі;

- єдність документації - всі договори, що укладаються у рамках кредиту, і угоди повинні бути багатосторонніми (їх повинні підписати всі кредитори й позичальник), причому без можливості укладання сепаратних угод;
- єдність інформації - вся інформація, що стосується кредиту, повинна бути відома й всім кредиторам, і позичальникові. Обмін інформацією здійснюється через банк-агент, що забезпечує нею всіх учасників угоди;

Перевагами позичальників при синдикованому кредиті є:

- отримання кредиту у більшому розмірі, ніж це може дозволити собі середній комерційний банк, і при цьому є можливість погодження із кредиторами детальних параметрів його обслуговування;
- зміцнення своєї репутації на ринках капіталу;
- розширення базу кредиторів;

Разом з тим, синдиковане кредитування має й певні недоліки:

- відносно короткі терміни позики (не більше 5-10 років)
- обмеження самостійності позичальників (не дозволяється проводити емісію боргових зобов'язань, обумовлені активи не можуть використовуватися під заставу);
- необхідність дотримання визначеного рівня фінансового левериджу;
- виникнення проблем у випадках необхідності перегляду умов фінансування, пов'язаних з погіршенням фінансового стану боржника;
- необхідність оприлюднення ставок запозичення за умов синдикування (тоді як прямі позики на двосторонній основі, як правило, є більш конфіденційними).

Основними проблемами синдикованого об'єднання банків в Україні є:

- адаптація національних фінансів до вимог ЄС, що передбачає трансформацію та модернізацію грошово-фінансових відносин;
- розвиток конкуренції на грошово-кредитному ринку та підвищення його конкурентоспроможності в процесі зближення з Євросоюзом;
- концентрація національних грошово-кредитних ресурсів з метою нарощування власних реальних можливостей для формування консорціумних об'єднань..

Для усунення проблем у сфері синдикованого фінансування в першу чергу необхідно:

- поліпшити правове забезпечення функціонування як первинного, так і вторинного ринків синдикованого кредитування;
- ініціювати організацію конференцій і програм з участю іноземних спеціалістів і експертів із цього питання, розробити рекомендаційні та методичні матеріали;
- з метою сприяння становленню вторинного ринку створити інформаційну базу, що акумулювала б дані про вже залучені синдиковані позики.